

Anatomie špatné fotografie

Sámí Salah

Květen 2022

Obor fotografie je multidisciplinární záležitostí - dobrá, kvalitní fotografie si vyžaduje znalost všemožné techniky - světla, editačního software, a pochopitelně samotných fotoaparátů. Fotograf musí též být seznámen s filosofií fotografie, etikou fotografie, estetickými pravidly vizuálních médií, psychologií fotografie a dalšími obory. Není nutno asi konstatovat, že dobrá fotografie je výsledkem velkého množství rozhodnutí, která musí fotograf v procesu fotografování učinit, a která musí vycházet z jeho zkušenosti.

Dejme však tomu, že se jako fotograf nesnažíme o zachycení tohoto prchavého ideálu, jímž je dobrá fotografie. Dejme tomu, že my jsme fotograf kontrarián, který se snaží o pravý opak tohoto cíle - snažíme se pořídit nejhorší fotografii, co kdy existovala. Jaké otázky bychom si museli položit při této snaze?

Osobně bych asi začal účelem naší fotografie. Fotografie může plnit spoustu účelů, od uměleckých až po komunikační. Fotografie jako médium má však dlouhou a bohatou historii jako prostředek dokumentační, který je schopen zaznamenat vizuální informaci v čase s obrovskou přesností. Od rodinných fotografií a portrétů, až po slavné dokumentární snímky, které hýbou politikou a veřejným míněním - fotografie je natolik "dobrá", jako je "dobrá" informace, kterou obsahuje. Špatná fotografie tedy obsahuje informace, které jsou nekompletní, vadné, či neužitečné až svádějící až lživé. Inu, všechny tyto aspekty jsou otázkami informační etiky. Dle mé zkušenosti, existují případy kdy bych za nejhorší dokumentární fotografií považoval fotografii žádnou.

Dejme však tomu, že náš hypotetický, kontrariánský fotograf nefotí fotografie k tomu, aby zachytil realitu v co nejpřesnějším tvaru, a spíše se zajímá o vytvoření nejhorší fotografie jakožto vizuálního uměleckého díla. Zde se můžeme inspirovat ostatními existující médii - zejména grafikou a filmem.

Než však začneme mluvit o specifikách těchto médií, stojí za to se nejdříve pozastavit nad otázkou co vlastně je špatné umění. Když je řeč o špatném umění, ihned si vybavím různé vulgární kresby které člověk často nachází na lavicích středních škol, či vně záchodových kabin vysokých škol. Spousta lidí si podobně představí díla lidí, co neumí kreslit. Fotografie, pochopitelně, není tolik mechanicky náročná jako je například malířství. Nedostatky zde na sebe spíše berou podobu nevhodného porušování estetických pravidel, včetně teorie barev, kompozice, atd. Nevhodnost těchto přestupků vůči těmto sociálně akceptovaným normám v umění záleží z velké části na úmyslu autora. Za špatné umění

se tedy často považují díla, která neadekvátně vyjadřují či naplňují vizi autora, způsobeno jeho neznalostí, či špatnou aplikací principů uměleckých norem. Za špatné umění se dále považuje umění, jehož myšlenka se považuje za neoriginální, banální, či nevhodnou. Neoriginalita v umění se často vyskytuje ve tvaru takzvaného bezpečného umění, které samo o sobě nic neříká, neposouvá hranice, či neprozkoumává aspekty lidské existence.

V umělecké fotografii potom můžeme mluvit o špatné fotografii, pokud se jedná o fotografii esteticky nepříjemnou, kde zároveň tato nepříjemnost není autorovo záměrem, či tento záměr považujeme za nevhodný.

Jak zde vidíme, tvorba vskutku špatné fotografie je náročný a komplexní proces, analogický svou obtížností procesu tvorby dobré fotografie, kde hledáme co nejhorší řešení řady otázek a problémů, které potřebujeme zvážit před a po pořízení této fotografie. Pro běžného hobbyistu se zájmem o vytvoření špatné fotografie se tento přístup jeví jako velmi nepraktický. Proto bych si dovilil navrhnout alternativní metodu, více přizpůsobenou každodenním účelům - tou jest náhodné, bezmyšlenkovité stiskávání spouště. Tímto přístupem může fotograf maximalizovat pravděpodobnost, že jedna z pořízených fotografií bude právě jeho nejhorší.